

הפבוד שעושה לה, הוא עושה למלך, שאם המלך כועס עליה פעם אחת או פעמים, יהיה לו שלום עמה ויחזיר אותה לביתו, והוא שואל אותה, מי כבד אותך? או מי זלזל בך? או אם גרש אותה למלכות אחרת?

כמו כן הקדוש ברוך הוא גרש את השכינה וזרק אותה מביתו, זהו שפתיב ובפשעייכם שלחה אמכם, והלא כל מי שמכבד אותה בגלות, הוא כבד את הקדוש ברוך הוא, או מי שמזלזל בה, הוא מזלזל בקדוש ברוך הוא, ומשום זה פי מכבדי אכבד ובזי יקלו, שאף על גב שהקדוש ברוך הוא מכר אותה בחטאי בנייה בגלות הרביעית, הוא שומר אותה והוא יגאל אותה, וסוד הדבר - וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים, אלא תצא בת חורין, משום שבגלות הראשונה, שלא היה לה בעלה, שהיא התורה, החרות שלה, לא הוציא אותה בת חורין, ויצאה בחפזון כמו עבד שבורח מאדונו ואין לו שטר שחרור, אבל בגאולה האחרונה, שיש לה בעלה שהיא בן חורין, לא תצא בחפזון ולא תצא כמו עבדים, שנאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, אלא תצא בת חורין, ומשום זה פי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים. ומצין לנו שתורה היא חרות? זהו שפתיב והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת, והוא יהיה לה בגאולה האחרונה חרות ממלאך המות, שלא ימות משיח בן אפרים, חרות משעבוד מלכיות, שלא ישתעבדו בה ובבניה לעולם, ותהיה לה חרות ולבניה מכל החטאים הרעים של העולם, שהם ערב רב, וישואל

שלם בינה ואין בעלה, הלא כל יקרא דעביד לה למלכא עביד, דאם מלכא פּעס עליה זמנא חדא או תרין, יהא ליה שלם עמה ויחזיר לה לביתה, ואיהו שאיל לה מאן אוקיר לך או מאן זלזל בך, או אם תריף לה למלכותא אחרא.

בגוונא דא קודשא בריך הוא תריף לה לשכינתא, וארמי לה מביתה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ א) ובפשעייכם שלחה אמכם, והלא כל מאן דאוקיר לה בגלותא לקודשא בריך הוא אוקיר, או מאן דמזלזל בה לקודשא בריך הוא מזלזל, ובגין דא פי מכבדי אכבד ובזי יקלו, דאף על גב דקודשא בריך הוא זבין לה בחובין דבנהא בגלותא רביעאה, איהו נטיר לה ואיהו יפרוק לה, ורזא דמלה (שמות כא ז) וכי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים, אלא תפוק בת חורין, בגין דבגלותא קדמאה דלא הות לה בעלה דאיהי אורייתא חירו דילה, לא נפקת לה בת חורין, ונפקת בחפזון כעבדא דברח מרבוניה ולא אית לה שטר חירו, אבל בפורקנא בתרייתא דאית לה בעלה דאיהו בן חורין, לא תצא בחפזון ולא תצא כעבדין, דאתמר בהון עבדים היינו לפרעה במצרים, אלא תפוק בת חורין, ובגין דא כי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים.

ומנלן דאורייתא איהו חירות, הדא הוא דכתיב (שמות לב טז) והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת, ואיהו יהא לה בפורקנא בתרייתא חרות ממלאך המות, דלא ימות משיח בן אפרים, חרות משעבוד מלכיות דלא ישתעבדון בה ובבניה לעולם, ויהא לה חירו ולבנהא מכל מרעין פישין דעלמא

שֶׁהֵם מַצֵּד אוֹתוֹ הַנֶּעַר אוֹ מֵהַפֶּסַע הַקְדוּשׁ, אִף עַל גַּב שֶׁהָיוּ מַחֲיִבִים בְּכַמָּה חֻטָּאִים, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים אֵין כֵּן דְּוָד בָּא עַד שִׁיְהִיָּה דוֹר שְׁפָלוֹ זַכָּאֵי אוֹ כְּלוֹ חֵיב, נֶאֱמַר בְּהֵם אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֵיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה, עִם כָּל זֶה וְהַפְּדָה בְּגִלוֹת, וְלֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה בְּגִלוֹת בְּבִגְדוֹ בָּהּ, מִשּׁוּם שֶׁבְּגָדוֹ בְּעִבּוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוּ לְאִמָּה, זוֹ הַנְּשֻׁמָּה הַקְדוּשָׁה שְׁמֵכֵר אוֹתָהּ לַגּוֹף, שֶׁהוּא הָאִמָּה שְׁלֵה, וְנֶאֱמַר וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ, כְּשֶׁתִּצָּא מִן הַגּוֹף, לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, שֶׁהֵם נְפֻשׁוֹת שְׁמֻשְׁתָּפִים עִם הַגּוֹף הַתְּחִינּוֹן, שֶׁהֵנָּאֵתָם אֵינָה לְעוֹלָם הַבָּא, לְהַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה שֶׁהוּא חֲרוֹת מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת, אֲלֵא לִירַשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִשּׁוּם הַנְּשֻׁמָּה שְׁמֻשְׁתַּדְּלַת בְּתוֹרָה, לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִן הַגּוֹף בְּדַחֵק, כְּמוֹ נְשֻׁמַת עִם הָאֶרֶץ שֶׁהִיא עֶבֶד, אֲלֵא תִצָּא בְּתַ חוֹרִין מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת.

תְּקוּנָה שְׁמִינִי זֶהוּ תְּקוּנָה כ"ח

בְּרֵאשִׁית, זוֹ בָּאֵר (בְּאֵר שִׁית), וְהֵם שְׁתֵּים, אַחַת בָּאֵר חֲפְרוּהָ שְׁרִים פְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם, וְאַחַת הִיא הַבָּאֵר שְׁנֵאֱמַר בָּהּ וַיִּרְיִבוּ גַם עָלֶיהָ, וְהַשְּׁנִיָּה בָּאֵר אַחֲרֶת וְלֹא רְבוּ עָלֶיהָ. הַבָּאֵר שְׁרִיבּוּ עָלֶיהָ זוֹ תוֹרָה שְׁבַעֲלָהּ, שְׁנֵאֱמַר בָּהּ וַיִּרְיִבוּ רֵעֵי גֵרָר עִם רֵעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם, אֵלּוּ מִקְשִׁים עַל אֵלּוּ, וְאֵלּוּ חוֹלְקִים עַל אֵלּוּ, אֵלּוּ מְטַהֲרִים וְאֵלּוּ מְטַמְּאִים, אֵלּוּ פּוֹסְלִים וְאֵלּוּ מְכַשְׁרִים, אֵלּוּ אוֹסְרִים וְאֵלּוּ מַתִּירִין, בְּשֵׁשׁ צְדָדִים, וְהֵם בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית וְכו'.

דְּאֵינוֹן עֶרֶב רַב, וַיִּשְׁרָאֵל דְּאֵינוֹן מִסְטָרָא דִּהְוָא נֶעַר אוֹ מְכָרְסָא קְדִישָׁא, אִף עַל גַּב דִּהְוּוּ מַחֲוִיבִין בְּכַמָּה חוֹבִין, כְּמָה דְּאֵמְרִין אֵין כֵּן דְּוָד בָּא עַד שִׁיְהִיָּה דוֹר שְׁפָלוֹ זַכָּאֵי אוֹ כְּלוֹ חֵיב, אֲתֵמַר בְּהוֹן (שֵׁם כֹּא ח) אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֵיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה, עִם כָּל דָּא וְהַפְּדָה בְּגִלוֹתָא, וְלֹא יִמְשׁוּל לְמוֹכְרָה בְּגִלוֹתָא, בְּבִגְדוֹ בָּהּ, בְּגִין דְּבְגָדוֹ בְּעִבּוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוּ לְאִמָּה, דָּא נְשֻׁמַתָּא קְדִישָׁא, דְּמִכְרָ לָהּ בְּגוּפָא דְאִיהוּ אִמָּה דִּלְהָ, וְאֲתֵמַר (מְשַׁלִּי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ, כִּד תִּפּוּק מִגּוּפָא לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, דְּאֵינוֹן נְפֻשׁוֹת דְּאֵינוֹן מְשׁוּתְּפִין עִם גּוּפָא תְּתַאָה, דִּהְנָאָה דְּלְהוֹן לֹא אִיהִי לְעֵלְמָא דְּאֵתִי, לְאֲשִׁתְּדָלָא בְּאוֹרֵייתָא דְּאִיהוּ חִירוֹ מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת, אֲלֵא לִירַתָּא לְעֵלְמָא דִּין, וּבְגִין דָּא נְשֻׁמַתָּא דְּאִיהִי אֲשִׁתְּדָלָא בְּאוֹרֵייתָא, לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִגּוּפָא בְּדוּחֶקָא, כְּנְשֻׁמַתָּא דְּעִם הָאֶרֶץ דְּאִיהִי עֶבֶד, אֲלֵא תִפּוּק בְּרַ חוֹרִין מִמְּלֶאךָ הַמְּוֹת.

תְּקוּנָה תְּמִינָאָה (זֶהוּ תְּקוּנָה כ"ח)

בְּרֵאשִׁית, (דף קמז ע"א) דָּא בָּאֵר (נ"א בָּאֵר שִׁית), וְאֵינוֹן תְּרִין, חֵד (בְּמִדְבַר כֹּא א) בָּאֵר חֲפְרוּהָ שְׁרִים פְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם, חֵד אִיהוּ בָּאֵר דְּאֲתֵמַר בָּהּ (בְּרֵאשִׁית כו כֹּא) וַיִּרְיִבוּ גַם עָלֶיהָ, וְתִנְיִנָּא בָּאֵר אַחֲרֶת וְלֹא רְבוּ עָלֶיהָ, בָּאֵר דְּרְבוּ עָלֶיהָ דָּא אוֹרֵייתָא דְּבַעַל פָּה, דְּאֲתֵמַר בָּהּ (שֵׁם כ) וַיִּרְיִבוּ רֵעֵי גֵרָר עִם רֵעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם, אֵלּוּן מִקְשִׁין עַל אֵלּוּן, וְאֵלּוּן חוֹלְקִין עַל אֵלּוּן, אֵלּוּן מְטַהֲרִין וְאֵלּוּן מְטַמְּאִין, אֵלּוּן פּוֹסְלִין וְאֵלּוּן מְכַשְׁרִין, אֵלּוּן אוֹסְרִין וְאֵלּוּן מַתִּירִין, בְּשִׁית סְטָרִין, וְאֵינוֹן בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית וְכו'.

תקונא תשיעאה

(זהו תקון כ"ט)

בראשית ברא שית סטרין דאפור והתר
 פדקאמרן, ועליה אתמר (במדבר יד יז)
 ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ואיהי כ"ח אתון
 דעובדא דבראשית, בהאי (ג"א דאיהו) כ"ח
 תלמידי חכמים (בראשית כו כב) ויחפרו באר אחרת
 ולא רבו עליה, דאיהי הלכה למשה מסיני
 קבלה למשה מסיני, ומשה בגינה בזמנא
 דאמר ליה קודשא בריה הוא אין שלום
 בעירך, אמר ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ואיהי
 תלמוד דאתמר למשה, משה קבל תורה
 מסיני, משנה שפחה דילה, דא אתעביד
 להלכה דאיהי בריתא דמלפא לבושא, ובריתא
 דמלפא איהי בת קול מלגאו, וברייתא איהי
 שפחה לה מלבר, ואלין תרין סמכין לה
 לבריתא דמלפא בגלותא משנה וברייתא.

ואית שפחה בישא דאתקריאת שטנה, הדא
 הוא דכתיב (בראשית כו כא) ויקרא את שמה
 שטנה, אתתא דנחש דאיהו שטן, ודא איהו
 מחלקת וקושיא, ועלה אתמר (שמות א יד) וימררו
 את חייהם בעבודה קשה, דודאי דא איהו
 קושיא, בחומר דא קל וחמר, דא נחש עקלתון
 מחלקת, זמנא איהו קל בשעבודא דישראל
 פד חובין קלין עלייהו, וזמנא דאיהו חמור
 פכד, ומסטרא דיליה (שם ה ט) תכבד העבדה.

ונחש איהו אזיל בקושיא ומחלוקת, פגוונא
 דגלי ימא, פגוונא דא פד חשיב בר נש
 דאיהו בקושיא ומחלקת לתתא בסיפא
 דמתניתין, אשפח לה ברישא, וכד חשיב
 דאיהו ברישא, אשפח לה בסיפא, ולבתר פליג
 באמצעיתא דמתניתין, ויחפרו באר אחרת דא
 פסיקתא, דתמן פסקי הלכה ואיהו תרוין, ולא

תקון תשיעי

זהו תקון כ"ט

בראשית ברא ששה צדדים של
 אפור והתר כמו שאמרנו, ועליו
 נאמר ועתה יגדל נא פח אדנ"י,
 והיא עשרים ושמונה האותיות
 של מעשה בראשית, בזה (שהוא)
 עשרים ושמונה תלמידי חכמים,
 ויחפרו באר אחרת ולא רבו
 עליה, שהיא הלכה למשה מסיני,
 קבלה למשה מסיני, ומשה
 בגללה, בזמן שאמר לו הקדוש
 ברוך הוא אין שלום בעירך, אמר
 ועתה יגדל נא פח אדנ"י, והיא
 התלמוד שנאמר למשה, משה
 קבל תורה מסיני, המשנה
 השפחה שלה, זו נעשתה להלכה
 שהיא בת המלך הלבוש, ובת
 המלך היא בת קול מבפנים,
 והברייתא היא שפחה לה מבחוץ,
 ואלו שני התומכים אותה את בת
 המלך בגלות - משנה וברייתא.

ויש שפחה רעה שנקראת שטנה,
 זהו שפתיב ויקרא את שמה
 שטנה, אשת הנחש שהוא השטן,
 וזוהי מחלקת וקשיא, ועליה
 נאמר וימררו את חייהם בעבדה
 קשה, שדאי זוהי קשיא, בחמר
 - זהו קל וחמר, זה נחש עקלתון.
 מחלקת, פעם הוא קל בשעבוד
 של ישראל פשהחטאים קלים
 עליהם, ופעם שהוא חמור, פכד,
 ומהצד שלו תכבד העבדה.

והנחש הולך בקשיא ובמחלקת,
 כמו גלי היס, כמו כן כשחושב
 אדם שהוא בקשיא ומחלקת
 למטה בסוף המשנה, מוצא
 אותה בראש, וכשחושב שהוא
 בראש, מוצא אותה בסוף, ואחר
 כך חולק באמצע המשנה.
 ויחפרו באר אחרת - זו
 הפסיקתא, ששם פסקי הלכה,
 והוא תרוין ולא רבו עליה, ויקרא